

Avrupa Konseyi Ayrıcalık ve Dokunulmazlıkları Genel Anlaşmasına Ek 4 ncü Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 1.3.1965 - Sayı : 11941)

No.
541

Kabul tarihi
18.2.1965

MADDE 1. — Avrupa Konseyi çerçevesinde 16 Aralık 1961 tarihinde Paris'te akdedilmiş olan «Avrupa Konseyi Ayrıcalık ve Dokunulmazlıkları Genel Anlaşmasına Ek 4 ncü Protokol» ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

24 Şubat 1965

AVRUPA KONSEYİ AYRICALIK VE DOKUNULMAZLIKLARI GENEL ANLAŞMASINA EK 4 NCÜ PROTOKOL

Avrupa Konseyi Azası, imzacı Hükümetler,

4 Kasım 1950 de Roma'da imzalanmış olan İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesinin (Aşağıda «Sözleşme» diye adlandırılmıştır) 59 ncü maddesi hükümleri gereğince, Avrupa İnsan Hakları Divanı (Aşağıda «Divan» diye adlandırılmıştır) üyelerinin görevlerini ifa sırasında, Avrupa Konseyi Statüsünün 40 ncü maddesinde ve bu madde mucibince akdedilmiş Anlaşmalarda derpiş edilmiş bu unan ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan istifade ettiklerini göz önünde bulundurarak,

İşbu ayrıcalık ve dokunulmazlıkların 2 Eylül 1949 da Paris'te imzalanmış olan Avrupa Konseyinin Ayrıcalık ve Dokunulmazlıkları Genel Anlaşmasına ek bir protokol vasıtasıyla tarif ve tasrih edilmesi lüzumunu göz önünde bulundurarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde — 1.

İşbu Protokolün tatbiki için «Hâkim» terimi, fark gözetmeksizin Sözleşmenin 39 ncü maddesi gereğince seçilen hâkimler ve 43 ncü maddesi gereğince alâkalı bir Devlet tarafından tâyin edilen ad hoc hâkimler için kullanılmaktadır.

Madde — 2.

Hâkimler, görevlerinin ifası ve görevlerinin ifası için yaptıkları yolculuklar sırasında aşağıdaki ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan istifade ederler :

a) Tevkif veya hapis ve şahsi eşyalarının zaptı hususundaki dokunulmazlık ile sözleri ve yazıları dâhil olmak üzere resmî sıfatları dolayısıyla yaptıkları hareketler bakımından her türlü kazai dokunulmazlık;

b) Gerek kendileri, gerekse eşleri için, hareket serbestisini tahdideden bileümle tedbirlerden muafiyet : İkamet ettikleri memlekete giriş ve ikamet memleketinden çıkışlarda ve görevlerini ifa ettikleri memlekete giriş ve bu memleketten çıkışlarda olduğu gibi, görevlerinin ifası sırasında, ziyaret ettikleri veya geçtikleri memleketlerde yabancıların tesciline dair bilûmum formalitelerden muafiyet.

Madde — 3.

Hâkimlere görevlerinin ifası sırasında yaptıkları seyahatlerde, gümrük ve kambiyo kontrolü bakımından :

(a) Kendi Hükümetleri tarafından, geçici resmî görev ile yabancı memleketlere giden yüksek rütbeli Devlet memurlarına tanınan kolaylıklar;

(b) Diğer üye Devletler hükümetleri tarafından, diplomatik misyon şeflerine tanınan kolaylıklar aynen tanınır.

Madde — 4.

1. Divana, hâkimlere ve Divan Kalemine ait bütün evrak ve vesaik Divan faaliyetleri ile alâkalı olduğu nisbette, dokunulmazdır.

2. Divanın, üyelerinin ve Divan Kalemının resmî yazışması ve diğer resmî tebligatı alıkonamaz ve sansüre tabi tutulamaz.

Hâkimlere, görevlerinin ifası sırasında tam bir söz hürriyeti ve tam bir bağımsızlık sağlamak maksadiyle, görevlerinin ifası sırasında kendilerinden sâdır olacak söz veya yazı veya fiiller dolayısıyla tanınan kazai dokunulmazlık, görevlerinin hitam bulmasından sonra dahi tanınmaya devam edecektir.

Madde — 6.

Ayrıcalık ve dokunulmazlıklar, hâkimlere, şahsi istifadeleri için değil, görevlerinin tam bir bağımsızlık içinde ifasını sağlamak maksadiyle tanınmıştır. Dokunulmazlıkları kaldırmaya ancak heyet halinde Divan yetkilidir; kanaatine göre dokunulmazlığın adaletin tecellisine mâni olacağı ve tanınması ile aranan gayeye hâle getirmeksizin kaldırılabilceği bütün hallerde, hâkimin dokunulmazlığını kaldırmak, Divan için yalnız bir hak değil, aynı zamanda bir görevdir.

Madde — 7.

1. İşbu Protokolün 2, 3, 4, 5 nci maddelerinin hükümleri Avrupa Konseyi Ayrıcalık ve Dokunulmazlıkları Genel Anlaşmasının 18 nci maddesi gereğince kendilerine tanınan ayrıcalık ve dokunulmazlıklara hâle getirmeksizin divanın zabıt kâtibi ve onun yokluğunda yerini tutan zabıt kâtibi yardımcısı için de muteberdir.

2. Avrupa Konseyi Ayrıcalık ve Dokunulmazlıkları Genel Anlaşmasının 18 nci maddesinin hükümleri, divan zabıt kâtibi yardımcısına, görevini ifası sırasında zabıt kâtibi namına hareket etmediği zaman dahi tatbik edilir.

3. İşbu maddenin 1 nci ve 2 nci paragrafında tanınan ayrıcalık ve dokunulmazlıklar zabıt kâtibi ve zabıt kâtibi yardımcısına şahsi menfaatleri için değil, ancak görevlerini iyi bir şekilde ifa etmelerini sağlamak gayesiyle tanınmıştır. Zabıt kâtibi ve zabıt kâtibi yardımcısının ayrıcalıklarının kaldırmaya, sadece heyet halinde divan yetkilidir. Kanaatine göre, dokunulmazlığın adaletin tecellisine mâni olacağı ve tanınması ile aranan gayeye hâle getirmeksizin kaldırılabilceği bütün hallerde bu dokunulmazlığı kaldırmak divan için yalnız bir hak değil aynı zamanda bir görevdir.

Madde — 8.

1. Her devlet, onaylama kaydı olmaksızın imzalama veya onaylama sırasında veya daha sonra Avrupa Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir tebliğ ile işbu Protokolün milletlerarası münasebetlerini deruhde ettiği ve İnsan Hakları ve Ana hürriyetlerini Koruma Sözleşmesinin 63 ncu maddesi gereğince işbu Sözleşmenin uygulama alanına dâhil bütün ülkelere veya bunlardan her hangi birine uygulanacağını açıklayabilir.

2. Protokol, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğinin tebliği aldığı tarihi takibeden 30 ncu günden itibaren tebliğde gösterilen ülkeye veya ülkelere tatbik edilir.

Madde — 9.

İşbu protokol,

(a) Onaylama kaydı olmaksızın imzalama.

(b) Onaylamanın takibedeceği, onaylama kaydıyla imzalama suretiyle ona taraf olabilecek Konsey üyelerinin imzasına açıktır.

Onaylama belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi olunur.

Madde — 10.

1. İşbu Protokol, Avrupa Konseyinin üç üyesinin, 9 ncu maddesi hükümlerine uygun olarak, onaylama kaydı olmaksızın imzalamaları veya onaylamalarıyla yürürlüğe girer.

2. İşbu Protokol, onu onaylama kaydı olmaksızın bilâhara imzalayacak veya onaylayacak her üye hakkında imza veya onaylama belgesinin tevdiinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde — 11.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,

(a) İmzacı hükümetler isimleri ile onaylama belgeleri tevdiini,

(b) İşbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini Konsey üyelerine bildirir.

Yukardaki hükümleri onaylama zımında, gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunan temsilciler işbu Protokolü imzalamışlardır.

İşbu Protokol, her iki metin de aynı derecede değer taşımak üzere Fransızca ve İngilizce olarak, tek bir nüsha halinde 16 Aralık 1961 tarihinde Paris'te yapılmıştır. Bu tek nüsha Avrupa Konseyi arşivlerine konacak ve Genel Sekreter bunun onaylanmış örneklerini Protokolü imza eden bütün hükümetlere gönderecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına
Dr. Lodwig STEINER

Belçika Kraliyet Hükümeti adına
M. FAYAT

Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti adına
Onaylama ihtirazi kaydı ile
S. KYPRIANOU

Danimarka Kraliyet Hükümeti adına
V. U. HAMMERSHAIMB

Fransız Cumhuriyeti Hükümeti adına
Parlâmentonun tasvip ihtirazi kaydı ile imza
anında, Fransız Cumhuriyeti Hükümeti 3 ncu
maddenin (b) fıkrasındaki hükümleri uygula-
mayacağını beyan etmiştir.
M. COUVE de MURVILLE

Federal Alman Cumhuriyeti Hükümeti adına
SCHRÖDER

Yunan Kıralityet Hükümeti adına
Onaylama ihtirazi kaydı ile
AVEROF TOSSIZZA

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına
CARLO RUSSO

Lüksemburg Büyük Dükahğı Hükümeti adına
PIERRE WURTH

Holânda Kıralityet Hükümeti adına
Avrupa'daki Kırallık için
J.M.A.H. LUNS

Norveç Kıralityet Hükümeti adına
EINAR LÖCHEN

İsveç Kıralityet Hükümeti adına
LEIF BELFRAGE

Büyük Britanya ve Kuzey İslanda
Birleşik Kıralityet Hükümeti adına
Onaylama ihtirazi kaydı ile
EDWARD HEATH

Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi edilen
Fransızca ve İngilizce dillerindeki tek
orijinal metne uygunluğu onaylanmış örnek
Avrupa Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı
DUNSTAN CURTIS

		Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 23.2.1965	1/686	1/482
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 24.2.1965	4/47	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi			C. Senatosu Tutanak Dergisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
30	94	28	23	27	284
33	19	720	25	42	249:250
34	34	490		43	271,286:287
	39	675,716:719			
	40	774:775,822:825			

Millet Meclisi 766 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisi 39 neu Birleşim Tutanak dergisine, Cumhuriyet Senatosu 542 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 42 nei Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu ile Cumhuriyet Senatosu Dışişleri ve Turizm ve Tanıtma komisyonları.